

A

541

—

v.

—

BARTÓK BÉLA

ÉS ANYJA

LEVELEZÉSE

A BARANYAI-

CSALÁDDAL

Lh.: MAGÁNTULAJDON

1

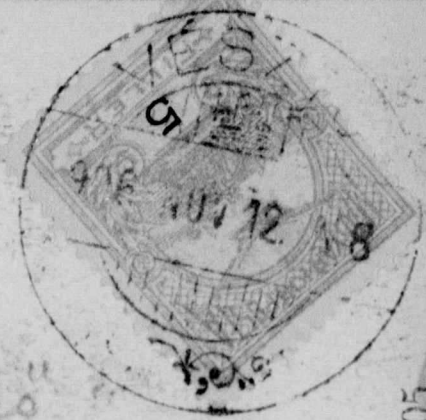
Redves Mili néni. Nyjjon késsén legyja mives
spüfoivét minél előbb beküldeni, mert a dolka más
legkősebb megjeleneff. Hujjeljuttok-e idén Hagedre
es még kétfélek. Minden előfűgg hol mit teldeke
menyit. Mindnygyjuttok eszre üdroti Dely

Gróf Festetics-palota Széchenyi.

LEVELÉZŐ-LAP
SZEGED

Szeged

veletlő
1906 XII 12.

Áll. felsőbb leányiskola
Ngy. Parancsi Gyuláné

hírd

Keszthely, Mérei kiadása 94 sz. 905

Kedves Nemi.

Zeneegyesületet alakítottunk, melynek
szertartás vidéken is kivétel nélkül.

Ha Szegeden legalább 40 pártolótag
(24K.) akad, akkor mi ott legalább

egy hangversenyt rendezünk, melyre a
pártolótagok 3 félóra jegyet kapnak.

Ezenkívül is bármely körülmények közt
minden tag állandóan ^{ingyen} tagja a 2
hetente megjelenő Zenei Társulat (melynek
előfizetési ára 12 K. volna).

De Egyesület, ha csakugyan országos
pártolásra tesz szert, óriási föllendülést
adna a magyarországi zenei életnek.

Ezen esztendőre kérem Önöket, hogy

egyről belépéssel, másról propa-
gandával fénygáznak bennünket!
Szegeden a ~~gyűjtő~~ kaggyúzó
König Péter lex, aki majd eljön
szívesen. ~~Készen~~ Talán szolgálhatnánk
néki utbaigazítással is.

Sokszor üdvözöljük mindkette
mindyájukat!

Bartholdy

Redves néni.

Dicsánatát kérek, hogy eddig
nem választottam soraira; nek
bej betegsége volt. Itthon ~~most~~
főbb kétem át, úgy hogy semmi be-
sem juttattam. Dezt a nevedet
fint amint felém már tudja is,
felvették az akadémiába; kine-
elhangzott volt a jateka, ami
különböz. Z. veretése mellett
nem is csoda. Ezen nevedet van
- legrosszabb helyzetben a nevedet
vidéki városok közt szerepeltetés,
nem pontjából. — Ezt az el

kalimat felhasznalva nagyon
kérlek, mivelkednek velem,
Boltán címet tudatni. Valami
felvilágosítást szeretnék tőle.

Ezen most kaptam felvilágosítást
Szegedről a hangsúlyos dolgában,
de még kérdés meggyesbetűnk-e.
Ha igen, akkor a közel
jövőben visszautlátatom Minik-
ket. Addig is sokszor
üdvözlök!

Barabás Lili

Zucker Semmel bey Wi.
Königlichen Hofe

(15) Beanyi János

Redves Paranyai Ur,

Sokszoros elnézését kérem, hogy
is szokás nem válaszoltam.

Mikor levelet megkaptam, éppen
az ~~az~~ kellenetle operationi munka-
át, mikorra az a baj elhunyt,
mindféle előadás, előkészítő
próbák is sokas kellenetlenség
tartott vissza mindentől.

Igazán nagyon örülök, ha meg-
látogatnána; francia tanáraink
pedig a legnagyobb készséggel adok
ítélőparaszt. Pl. egy hetente
a ~~a~~ kolozsvári luffon 5 kor?
Kérlek erre választ.

Ha ne, akkor hombaton 5 kor

kémén sive litogatisuket.
A vintatásisj am
adrol.

Das A'k Rily

B. Z. #1948 Chikugo
Witua, m. h. m.

Baited Bebe

Cherry

1892

1

Önagysága

LENZUKOVANY

Bartók Béla anyjának

Baranyai Gyuláné levele

ürvönél

Preged

Baldagasszony - sugarit 6. 23.

Fel. úr. Bartók Béláné
Széplakutca 53. sz.

Porsany, 1921 dec. 26

Édes Emilim!

Hogy mennyire örvevottem kedves
sonaidnak abbal láthatod, hogy olyan
gyorsan válaszolok. Eki is igen sokszor
emlegetünk téged, hisz olyan jó voltál
mindig velünk. Emlektünk meg, mi-
kor istaljára Kállásán nagyverü lóson-
nével kiicsüztattad Pélát és az ő kedvéért
csináltál maccatortát. Mennyi idő mult
el arata! Birany mi nagyon megöröged-
tünk, de az nem csoda, élénk is már
számos év nyugvja vállunkat, arctem
meg verek a nehéz idők a háboni hitoné-
se óta mai napig nagy sülygel nehered-
nek náunk. Sokszor csodálkozom azon,
hogy mennyit bír el az ember. Nagyon
jól esett, hogy Pélainál oly szeretettel írta.
Oly ritkán lehetünk gyermekeinkkel, ez
nagyon bánt bennünket, megoldást meg
nem találunk. Mindketten olyan jók,
de a vőm és a menyem is; sokat segíte-
nek rajtunk, mert öneráukból nem tu-
dunk már megélni. Gyógyulásom kicsi-
nek jár és akkor kiántunk névünk keserü-
sége. Joten veled; sokszor szeretettel ábr
csókkal
Paula és Irma

az a néhány papírom nem hoz ka-
matot; magavonásként sem adhatok,
mert van sok fiatal tanuló; képrel-
heted tehát, hogy ebben a nagy drága-
ságban ilyen kis jövedelemből nem
élhetünk meg. Nagyon bánt, hogy se-
gélyre nem tudunk; 1 1/2 év óta finom
hiúzással keresek egy kereset; munka
nélkül nem tudok élni; unokáim né-
mára most már nem kényszeríthetők sem-
mit, így ilyenformán munkám is
van, keresetem is; memnem, ha az igaz
most még jó, így meg a dalog. Termé-
netesen ez mind nem elég, de Pile és Ebra
támogatnak bennünket. December 1-je
óta meg egészen benímított nyugelija-
mat, meg az illetéségi ügyem nem
lesz megoldva. Nem tudom, sikerül-e
a dalog. Nagyröntnyitlősnél már 32 év e-
lőtt kényszerültem el is itt lakom 27 év óta.
3 év elött megkaptam az itteni illetésé-
gemet, de most ezt semmisnek nyilván-
nyitják, mert nem fizetnek kőrségi jót
adát, ezt meg azért nem fizetnek, mert
az állami hivatalnokok törvény szerint
ennek fizetése alá fál voltak. Inentre.
Ha meg mincseu illetéségem, nem kapok

nyugelija
Fokfile
folyas
sorsot
voltage
mi is is
Chegedhe
pustara
utolsó p
Chegedhe
neretettel
is, sok
egyner E
felkress
nagyur
állasa le
a kedves
Gürichbe
tetnett.
aly tehets
gyur teh
del, na o
Mullhar
läsieknä
baldaq m
näl is v
nagynerü
nyeresen
Lancin

haaz ka-
adhatok
képrel-
dnaga
al nem
hagy se-
inom
munka
aimnei-
k sem-
is
ar ignes
Termé-
is Ebra
1-je
ugelija
nem
lorül-e
2 iv e-
ota.
letasé-
silva
gi jöt
mert
erint
tue.
nok

nyugdíjat. Képrelheted feleindulásunkat.
Sokféle újpest tetteim már Béla is irt egy be-
folyásos úrnak. most tehát várom a jobb
szókat. Egész életemben anyagi gondjaim
náltak és most önék konvulziójában még ilyes-
mi is ér. — Ebből most igen küzel van
Chegedher; férjjet ömel áthelyerték Szállás
pustára. Trusharához küzel, ez utóbbi az
utolsó posta. Intam Ebraiak, ha egyenes henneg
Chegedne, keressem fel teged; tudom, te őt is
néretettel fogad fogadni. Aldatt jó leiny Ebra
is; sok gundja van most miattunk. Ha
egyenes Ebraikkal jutunk, akkor bizony is
felkeresniük. — A hírek gyermekeidről
nagyra érdekeltek; láttaunk nagyra
állása lehet, baldag férj is apa is att lakhatik
a kedves Szajcham. Egyenes uatam Bélaikkal
Zürichben, Luxemben. nekem att nagyra
tetnett. Martától hallattam, hogy Gyula fiad
ab tehetséges cellista; nas is a 2 leiny is na-
gyra tehetséges; baldag lehet a 4 gyermeked
del, na de meg is érdekelled.

Multkor irt Rauschmann Cecil a nál-
lasielről is egyet-mást. Paula leinye
baldag menyasszony; igen jó partiet cri-
nál és válegénye imádja. Spolartóikkal
nagyra dolgotkvan; az ér nagyra
nyeresen spekulál és nagy a nyeresége.
Lancinál mostanában kellett haza-

jönne az orvos fogségével. Ő is
már nős. Paula fiáról nem irt sem-
mit leül, nem tudom tehát, mi
van arakkal. Rauschmann most
ismét egészen jól érzi magát, de ta-
vassal elesett és lábát tarta meg pedig
a cambját. 10 hétig feküdt Paula nővéri-
nél, az orvos úgy nyilatkozott nekem
elött, hogy soha többé nem fog tudni
járni. És most már annyira van,
hogy miindent maga végre hártarta-
sában is hat nélkül is jár. A nyáron
meglátogatam őt, mikor Bélaékkel
voltam. Nagyon kedves volt és nagyon
hitt bennünket, jönnünk Pestre lelkii;
sajnos, nem megy az olyan egyenlőre.
Haube néni az idein meghalt, most ő
is önökkel lép összeget. Legalább anyagi
gondok nélkül élhet.

Inna a kis hártartásunkat egyedül vere-
ti, én egyre hinerlek; csak neget jön meg
1/2 v. 1 órára egy bejárani a legdurvább min-
két négyesére. Puffant megsoványodott
a sok irgalom következtében, de gyorsan
söt a lába meg elég jó, pedig évekig volt
néki baja hal az egyik, hal a másikkal.
Eli nagy csudhosszú eldégelint, nem járni
sehova, de a jó ismerősök sinesen keres-

Püssary, 1906 ápr. 1

Kedves Mili!

Nagyon aranyosnak kedves leve-
kednek; bizony mi is nivesen hal-
lunk nálatok leveket. Kár, hogy nem
ismerem gyermekeiteket. Csak jön-
nél egyszer Püssaryba, nálunk náll
hatnál is, Péla nőhája úresen áll
is ott kettőt is elvállasolhatnánk
jó ismerőseink körül. Igazán van,
Mili nagyon feltűnő és ar-
is tény, hogy nagyobb felindulásért
is neki. Különösen nőttese nejjait
nem néret; borsantó neki, hogy is-
mit idősebb egy évvel, így néret élni
is nemeg amúgy a gondolatnál, hogy
telén már csak rövid ideig fog élni.
Perne mi birtatjuk, de nejjaink gy-
nan van nálami beja; főfájása majd
nem mindig, nemelykor arverése
is akkor nagyon megremül. Töle ne
vedd nosn néven, hogy nem is, az
neki nagyon neherére esik. Paulának
telén egy pár sötét, aróte sem hallottam

hogy irt volna valakinek. Iraklyet
mi is kerünk mindig, de hiába, ne-
hányas nassul sikerült a felvétel és
most már nem akar elmenni, Most
húsvéthor szeretnék Brümbe menni
Mágaéthor; de perne ez attól függ, hogy
hogyan érsi majd magát a Keiri.
Eli nagyon szeretnék volna Ebréhor
menni, de sokba kerül az út, tehát itt -
han kell maradnunk. Kérünk min-
dig takarékoskodnunk kell, mert bizony
fizetésen sohasem volt sok és ebben
a drága városban nem könnyű az élet.
Most végre népem telne mindenne,
mert már esak kettőnknek kell, de
most viszont arról a gondolattal fog-
lakozom, hogy nyugdíjba megyek.
Tavaly óta fülhajom van, mely nagyon
kínos; az a gyökörle-istole meg idege-
immet egészen tömbretette. Tavó évben
pedig még neyositanák munkámat
to minisiteriumban azt kívánjált, de, ha az
hogy egy tanítónő veresse mind a
6 ontályt, az ismétlőt is az ifjúsági
egyesületet; ez hetenkint így 33-35

óra
munka
okor. M
egyén,
alkalm
mert ca
germi,
idő kell
az min
nak le
ban az
lyal, pte
a tanítá
kell be
gát az
díjba ké
naratóni
cselék ny
gyobb tak
élni. Pé
ő siker
megél. T
oly fényes
körönseg

treklyet
ba; ne-
étel és
i, most
menni
tíz, hogy
kéri.
kérlek
hat itt -
k min-
t bizony
ebben
is az élet
une,
ll de
l fog-
yeth.
vezem
eg ideje
éveit
alkalmat
nyákt,
rd a
úsági
3-35

óra leírni; hozzá még az a sok
munka, amelyet a gyakorlati kifejtés
okoz. No hát erre egy ilyen kifáradt
egyén, kinek hol az, hol az fej, nem
alkalmas. Fiatal is kiderül miherélt,
mert annyi munkát nem képes vé-
gezni, hisz csak az előkezdésére mennyi
idő kell. Ugy kell mindig tanítani, hogy
az mintaszerű legyen, mert egyre jár-
nak le kórházai. Az első 2 hónap-
ban az igazgatórnő az egész III. osztály
lyal, tekintet nélkül jött le, erreket
a tanításokhoz kifüggesztésükkel
kell leírni az akadémia első me-
gát az ember. Ez nekem tehát nyug-
díjba kell mennem, mert különben
narratónimba kerülnek. Ekkor pedig oly
csekély nyugdíjat kapok, hogy csak a legne-
gyobb társasággal fogunk tudni meg-
élni. Béla még nem segíthet, mert az
ő sikerei leginkább erkölcseink, orven-
nyákt, de, ha annyi pénzt keres, hogy maga
megél. Februárban pl. Teveszert játszott,
oly fényes kritikákat kapott, hogy még, de
kösönsej napraint keres vált. Miként így

4.

van az sok művésznél. Most
Spanyolországban és Portugáliában
utazik, néhány hangversenyen körre-
mülvödik és amit keres, azt arra ha-
nálja fel, hogy betatarra a két országot,
most még független, tehát teheti.
Nyáron két hónapig Párisban élt, meg-
tanult némileg franciául, tud angolul
és most még egy kissé spanyolul
is. Rappant könnyen tanul és arány-
is telik benne. Egy nagy kéressel
fordul barátjának, melyet én most előadás-
nyarain is meg tudok az egész ország-
ban dalukat akarnak gyűjteni, amelyek
még nem ismeretesek és hogy erre a
célra járni kegyesen 2 fűret népdalt
adnak ki és az arány befolyó jár-
osnyet az újabb gyűjtésekre haanél-
ják. Mellekelt tehát egy gyűjtőívét, ta-
lén sikerül néhány előfizetést ~~szerez-~~
ned, nemzeti ügy az egész, tehát ér-
dekes a partolásna. Errel kapcsolá-
tosan még az jutott eszembe, nem
jöhetne-e Péle Heged vidékére is

népdal keresésére. Öngyáris
 öntudóját is kapott erre a célra
 és esem a nyáron mindenféle a-
 lak utasít, hol ismerősei vannak
 és a parancsok kőült még eddig is-
 meretlen & népdalokat mutatni. Vaj-
 jon Ti nyáron Heged vidékén
 maradtok? Ha igen, és ha kedves
 fejed gondolja, hogy az ott hálás
 talaj, így Béla néhány napra talán
 arafeli is névelhető. Csak olyan
 helyekre mehet, hol ismerősei van-
 nak, hol tanácsot adhatunk netki
 erre nére, thikher forduljon.

Rákoson Vecseyéknel / a híres kis
 hegedős névelni / len állandó lakás
 annak arután kirándulásokkal ten-
 ne különböző vidékekre.

Bizony én már boldog megye-
 ma vagyok, de hidd meg, így meg-
 vérttem, hogy híroástj mindenki

a nagymamaságot meglátja naj-
tam. István nagyon megöregedett,
majdnem egészen öre vagyok. Hely
ne érmed meg te is azt a boldog-
ságot, sokkal fiatalabb vagy nálam
nál és annint tudom egészséges is.
Hála Istennek Elza is his fia
jól érezik magukat. Ma napotja
fiacskáját, hi most már igen
jó; egész éjjel aluit, negy nittán
ébred fel éjjel néhány percre;
de rendszeren egyhuzamban negye-
lig aluit. Elza kérd hömni, épen
ma írja, hogy már 64 kg. súlyú
pedig bényhónában 52-55 kg. volt
vohat nem volna jó, ha így balad-
na, mert akkor igen kövér lenne.
Levelei csak sugaroznak a bal-
dugságtól; férje derék, jó ember
és nappant nereti Elzát. Bár a
jó Isten megtartaná boldogságu-

kat
Tegy
ö is
vasár
tehát
némi
résre
ja, es
meg a
ninkar
benin
Kérsi i
dein, a
mind
érdekes
dott jó
nereti;
is. Bi
tinkt;
vegyen

tju raj-
dtem,
ok. Hely
holdug-
nalam-
seges is
is fie
auptatja
igen
ritkai
ercne;
nege-
epen
silyi
kg. volt
balad-
leme-
bal-
ember
kar a
agu-

Kat.

Tegnap benéltem lilivel; tehát
ö is leutarik Budapestre most
vasárnap Berecz jubileumára.
Tehát találok meg azt. Regény
névűnek tegnap ismét his arver-
ése volt; nincs utána semmi be-
ja, csak az a rossz, hogy nagyon
meg ruhott ijedni. Tegnap a leányok
színházat jätvették. ^{1: regényjöl gitebült} csak a benéltek
benimket is meghívott lili; a
leiri is megneve és ekkor oly ve-
deim, élemb lett, hogy még. Még
mindig aróm vele benéltem, oly
érdekesen mesél. lili meg egy al-
dott jó teremtés, ki annyát nagyon
seregi; nagyon megneveitököt
is. Bizony ök a mi legjobb hara-
tink; vasárnap mindig nálunk
vagyunk. A mi tantestületünk

tagjainal csak a konferencia-
kon találkoztunk; mindenkinek
más-más ismerős köre van.

Loltain valóban igen alkos, de
fiii lehet, kiberi meg sok öröme-
től lesz; tinte mindenhol kíváncsi
is; no is a többiek nemkülönben
kedves, jó gyermekek.

En is boldog vagyok jó gyerme-
keimmel; de az idein sokat bánul-
tam, mert itt Porsanyban egy meg-
tanadtaik négyen Pélet, mindenütt
elismert viz ki megáratk is épe-
itt van egy esoniv ellensége; ivigye
kitt örülnék, ha bánthatják. Jobbit
aligha fog itt fellejüni, mert ezen
a dolog nagyon bánthat.

Imma elég jól tölthette a telet, hár lá-
ba meg ismét - amatt fajni sokat
Vegye husni levelet írta, de birni
csak ma kedden apr. 2-án tudtam el-
kérülni vele.

Esten veled, H. férjednek add át udvarletem
sokszor öbl, csókol Paul és Imma

Porsany, 1904. IV. 4. évi

Kedves Mili!

Ugy leveledet, mint Kartyádat megkaptam; mindkettőnek igen, igen örültem.

Te továbbra is az a kedves, jó asszony maradtál, aki örömmel néstnes barátainak boldogságában. Nagyon köszönöm azokat a szives sorokat, melyekkel fiainról megemlékezted. Kedves férjednek is add át hőn kívánva gratulációjait.

Sokkat mesélhetnék a jánu-
ár hónapji aranyérméről, egyik
siker követte a másikat, leg-
nagyobb siker mégis a „Thosautti”
elődísz vált. Ez Elzeval leu-
tastann alkott Budapestre; meg-
elődísz nagy irgalmassággal men-
tem herentül; megint Pélet is
kellemetlenül érintette. Nehány
orvostól senki nem akart a pró-
bától jótenni, még pedig a leg-
fontosabb hangnerek tulajdona-
sai; már-már hitessé vált az
szimfónia elődísz; végre nagy
nehéren mégis ránánták ma-
gukat; féltem arutais, hogy talán

maire
jätne
mente
ki se
hatvel
ur a
nem a
nessi
most
sine,
sem t
beféjer
gott a
kor ar
mel te
Feled
erek;

Sokkat mesélhetnék a jánu-
ár hónapji arányokról, egyik
siker követte a másikat, leg-
nagyobb sikerü mégis a „Thosautti”
elődésé vált. Ez Elreival leu-
tastam alkott Budapestre; meg-
elődés nagy irgatóssággal men-
tem herentül; megint Péleit is
kellennetlenül érintette. Nehány
ostriák zenén nem akart a pró-
bákon játszani, még pedig a leg-
fontosabb hangnerek tulajdona-
sai; már-már hitessé vált az
szimfónia elődése; végre nagy-
nehézem mégis ránántak ma-
gukat; féltem arutain, hogy talán

száraz
játka
mente
ki se
hatol
is a
nem a
nessi
most
siva,
sem te
beféjer
gott a
kor ar
mel te
Feled
erek;

raundelkosan rosszul fognak
 jätanni stb. En aly irgatottan
 mentem a hangversenyre, hogy
 ki sem mondhatom. Szorol-
 hatod, mit érstem, midün egy
 ír a hátam mögött / perne ezen
 nem ismert / azt monelta: "Most
 vessünk magunkra keresztet
 most jön a Thossuth rinfá-
 nia, hár már ezen keresse-
 sen túl lennénk!" Mikor
 befőjerték a darabot, is fel-
 gott az óriási tapsvihar, ak-
 kor az a bizonyos ír aly örö-
 mel tapsolt is folytán eljert
 Feledhetetlen pillanatok voltak
 ezek; egyre nyugott a taps; Be

amu-
 egy-
 t. leg-
 Thossuth-
 l. leu-
 e; mag-
 ar me-
 at is
 any-
 pro-
 a leg-
 dona-
 ar
 nagy
 ma-
 taban

4

la boldugan heylungott
þ. vaxi 8-10 sur hiótátt þi:
ein meg trömbanben sirtan.
Elsa is oþ boldug vult, þutóni
sen, miþer 2 neþ beþirko-
nunnt aeltak át, Þossuþta neþ
þáþerak "Strután masnax þe
a sok dieseret a leyukþan;
neþem orunþan nægtan
vissu þellet uternan is
tautanan; art sen tudtan
nit is beþelet nævendikeim
neþ. oþ furrungáþan vult
eþer leiyen; Strután jätrott
Þorsunþan jan. 22-in; Þeþer
eþþeþul tóttatte þe ar eþer

estit songvörjátekeival is
 a kritikus personyiak
 /: kivált helybeli tehetségekkel
 minden: / el voltak ragadtatva
^{Traballa} a fähéregnö is jelen volt le-
 nyáival is udvarával; benutá-
 tatta magának Pélát is miné-
 lyesen bevált vele, is meglege-
 desének adott kifejezést. Inna-
 meg én / Úra Budapestén volt /
 a karvatan valtamk, hogy
 senki ne lásson, mert ismét
 nagyon drukkoltam; de a hang-
 vörény némai kóst felkerestt
 néhány ismerős is is a leg-
 melegebben gratulált. Péla is
 val mekkék is sok örömitől
 a udvarletemet is Gyula napra
 kor esékül.

mit 3 kanonit kapott, ez
Parsonyban meg nem tartott kapott
meg, legalább, mig én hang, is ea
versenyekbe jártem, pedig elutar
már több helyheli nerezelt. ten i
Tudod Mikli, az neje volt ez keven
minden; valóban kárjótal. elvado
va vagyok sok mindeneret. minü
strutem jätvutt B. meg jam. aratutt
25-in Budapesten, att Ebra Onna
vult jelen; ismét 2 kanonit most
kapott; így látom, hogy nem. fele t
csak művészetit becsülök, nagy veltke
na, hanem nerezit is nerez. ismer
seje miatt. Beábrer is jätvutt által,
igen neje siberrel, saját hegedü. be ja

tt, ez mondatáit, oly lelkes tapsut
tartint kapott, hogy bizony Péle is, en
hang. is eszedalkostunk. No arutais
edig elutaratt Angliába, hol sim-
elt. ten ismerelték meg mint
vált ez keenerűt, valamin, mint
vótal. előadó művészt, kivált utóbbi
mert művészeiben ontatlan tetrest
jan. aratott.

bra Onnan Berlinbe ment, ahol
novint most eszedben él és külvén
nem. fele tanulmányokat végez, ki-
vált híres iradalmi műveket
k. nagy ismer meg, nérint olvasás
mering-által, nérint, hogy ninkább
játott be jár, most nem lép felnyil-
kezedü.

8

varoson, majd esak ismét
ásvél. Hétha akkor Szegedre
is eldátogat ha ugyan ott van
neretik a hangversenyeket.
Kjárom Gömörmegyébe meg
5 hónapra, t. i. már május-
tól fogva is ott fog komponál-
ni és új darabokat betanulni
éhi is oda megyünk a két hó-
napra.

Ébre sínes itthon, át Békés-
megyében egy püntár van
nabunoknál, hol egy 10 éves
bánykát tanít is emellett meg
megtanulja a hártartás mes-
terségét; egyenre meg van de
Hogy vannak gyermekeid? Holta
van, ugye? Kéhes főzgetnek aed a
jó kivánságainkat. Inna is so

geduce és annint künthein⁹
örja, már tud is fürni.
Teg most Pannával egyedül
eldegélünk várva a gyermekek
leveleit, melyek süvím érke-
nek. Béla is norgalmazsan
ir, mert tudja, mennyire ag-
gódunk mindig.

Ezrei folyamatosan Budapestre
egy állásért, de nem hiszem
hogy megkapják, amíg Béla
kedvéért juttathatunk nekik
egy kis állást. Hogy nekem
mi lesz, nem tudom; öreg-
nem, gyengül a nemem,
a lábam. Itz én iskolámban
folytató állnom kell, mert

4 osztályt nem lehet más
ként tanítani, és ez igen
kifáradt, valamint a sok-
sok munka, amit egy gya-
korlóiskola ad.

Ti tudom pompásan túl-
tűtitek a husvégi nünnetet;
elképelem, mily sokat beszél-
tettek Carolánál az elmúlt idők-
ről. Mi tegnap, mint neude-
sen minden vasárnap, Paus-
mannéknél voltunk. Hegény-
néni most már ismét öre-
nedte magát. Szomban megyen-
mező voltunk ijedve mindnyá-
jaink I hit előtt elajult is fejét
horrontva megritotta, már attól fél-
tünk, hogy agyvérzést szenvedett. Eltű-
nnek még beszélgetni még sokáig, de már
el kell mennem templomba. Talán veled, Pótolaj, által
Páris

Vésztő (Békés-m.) 1910. ápr. 4

Kedves effili!

Tulajdonképpen rajtad volt a sor,
hogy válaszolj, mert erre a levelemre,
melyet még múlt évben, októberben
írtam, nem keptem választ, csak
mostanában írtál de úgy, mintha én
tartoztam volna melled.

Ha talán még emlékszel, akkor azt
írtam, hogy olyan nyomott kedélyben
gúlatham vagyok stb. Erre a levelemre
nem feleltél és azért én is hallgattam.

Természtelenül kedvesem nem
volt az iráshoz, nem is tudtam
senkivel, hogy B. megvásárolt, mert
bizony az egész dolgot olyan külvilági
móddal történt és én annyira keserű

Stella mindenképpen így, hogy majd jó nagy kőre
megy majd a család. Készen vagyok arra, hogy
olyan legyetek, mint az okos emberek, akik
mindent meg tudnak mondani, és még
mindent meg tudnak mondani.

5
mire sem volt kedvem. Az egész és
csak elmondani lehetne, leírni nem
és sajnos az már nem igen fog meg
történni, mert mi már majusban
Kültúr-központ Porsongha. Sajnos
Pesten nem maradhatok, a lakásolt
névdrágák, így hát öreg nejjaink
egénem elszakadt gyermekeimtől; a
gény Ibától is olyan messze lenek,
de más városba nem akartam menni
hisz Porsongha van nálam meg jó is-
merőseim, kik velem ésszerű ideg-
helyen már nem tudnék gyökeret ver-
ni. Jóharem hittem volna, hogy
Béla nőülise est husse majd maga
val; egyúttel a fiatalokkal jóharem
volt nándikamban, de azt hittem,
hogy Pesten maradhatok majd.
Ibához majd évente kétszer jövünk
és néhány hetet töltünk majd itt;
a gyermekek mindig felvidítanak

és az őse alyan jó leányom. Vörs is
mindig ninesen lét beünnelt.
Az jól hallottad, hogy B. felesége
sír, azt meg kell adni, de ennyire
egész; no az is igaz, hogy nagyon okos,
arabban még az a két tulajdonság ne-
kem nem elég; lehet, hogy tülsohat köve-
telek, de annyit mondhatok, hogy te
az én helyemben ketszigbe lennél esne
Kiváncsod tiala nivesből, hogy Koltai
mások járjon el is másoktól választva
tegyudalmaitat nagyon értem, de hisz
nem minden fiatal ember olyan te-
partalattal, mint Béla, az nem ismeri
az emberélet is könnyen befurhatják.
Olyan ügyes annyit nem ismerem
még, mint Tieglernit (Béla feleségének
anyja) így kell vót fogadni, hasra még
teljesen staffierung nélkül férjhez adni,
az arutain a virtus. Anyja nagyon teher-
nok, de azért így jól a leány hárukt

hoz, hogy csupán egy kosárban a leg-
nalkészebb fehérneműt is ruhátat hoz-
ta. Először, hogy elhurcolkodunk, beend-
heti Béla a könyvet, családruhát és
2 lakóruhát (a másik 2 ruhát még möt-
ben korábban rendezte be igen szépen)
Hát ilyenkor én még nem láttam csak
ha a lány agnálnakot nézegette volt.
No de még emiatt sem rühök, B. nek
nép jövedelménél/gyűsi majd ezt is, csak
egyebet ne volnának. Gondolhatod,
mily érrelmel nézek a jövőre. Nem
alaz nekem örömet, ha ismerlek B. lát,
mert sivebben állandóan és fájdalom
van, hiába, nem tudom azt leírni.
Sokszor olyan életünk van nagyon erőt, csak
Tanna hirtetésén és ha a jó lányomra gon-
dolok, árnyadom magam. Hívannam, hogy
soha ilyen érrelmel nem legyen néked.
Most mégis 4. éig maradok itt és arutin megzek nehi-
sinnel csomagolni. Tanna majd csak egyszeresen Porony-
ha utarok B. arótt a jó néni még elter maradna nekem
éig, hogy kedves társaságát élvezhetem, leül is mindig igen
kedves volt nekem nekem. Tanna sokszor csókoltat, Éva
kicsitket káldi, téged átal csókul szeretettel Paulád

Porsany, 1925 febr. 17

Kedves Mili!

Birtosan azt hiszed, hogy mi teljesen megfeleltekünk rólad, mert leveledre mind eddig nem válaszoltam. Nem csudálom, hogy ezt gondolat nálunk, hiszen kedves sonaidat, melyek nagyon jól estek, még 1923 aug. 2-án kaptam. Husmi is bizony számunkra több nyire bávattal telt idő telt el aráta. Ő is a sokféle baj, mi bennünket ért, gátolt engem az irásban. Semmi hajlandóságot sem értem leveleishoz és egyre halasztattam, halasztattam.

Egyen, mikor leveled érkezett, értesültem arról, hogy Béla is válik; nappant levert bennünket ez a hír, hiszen én semmiről sem tudtam. Persze, most már más minkeg tinnél fel minden és az eget értem. Nemcsak fiaink de menyem is más egyen iránt érzett vonakalmat és így teljes egyetértésben és harátságban kavatattak fél hársásgukat. Béla is

még 1923-ban aug. hóban nősült újra,
elvért a meg az ideig tartással meg újabb férj-
hez. Utóbbiak várnia kellett meg kezdő férje
jó állásna tess mert. stíniut Ebrától hallam,
a fiatal asorany teljesén megfelel Péla islésé-
nek is, igen haldugan élnek, /: én nem ismerem
még nemélyesen: /: is ez a földulag. Van már 1/2
éves aranyos kis fiúcskájuk, akrit a 14 évvel
idősebb hátyja is nappant mert. Tgy tehát,
hála az égnek, jobban neudexödött minden,
mint a hágyan neméltük, de akkoriban nagyra
felisgatott bennünket a dolug.

De nemcsak ez az esemény zavarta meg cseudes éle-
tünket, ^{hangos} de főképén Irma betegségé, mely már
1923 nyarán kezdődött; arata egyre beteges-
kedik, nem is jár az utcára sem télen, sem
nyáron; bizony sokszor igen rosszúl volt
és sokat szenvedett. Érelmeresedés és főleg
nagyfokú idegesség okozta nála a rossz-
létet. Most egy rövid idő óta jobban van,
minth minölketter nagyra arveudtunk.

Biranyára emlékszel, hogy mindig ő ve-
sette a hártartást, én sohasem foglalkoz-
tam ezzel; betegsége következtében must
vénségemre meg kellett tanulnom a fűrészt
ami birany elinté nagyon keservesen
ment. Nyugdíjaim miatt is állandóan
aggodalomban élek, még most sincsen
néglezesen nevére. Elindul természetesen
naponta elkészített, semmihez sem volt
kedvem. Ébre többet meglátogatott, de
mindannyian Irma nőmél volt és akkor
együttösen búcsultunk. Birany Ébre nagyon,
nagyon jó leányunk, ő nemcsak engem, de a
jó Irma német, ki annyi segített nekünk,
nagyon kereti is kérésen csak arany szép
kedvünk, hogy olyan távol nagyunk egymás-
tól. Ugye, milyen jó háziasszony lett belőle?
igen jól éreztetett dicserő mauid. Gyermek-
kei is hála az égnek jöttek, így sajnálom,
hogy nem láthatjuk őket; de birany mi nem
mehetünk oda, ők nem jöhetnek hozzánk.

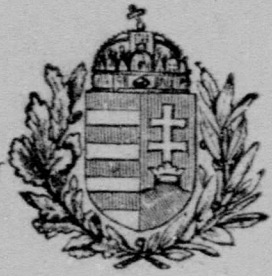

Elne seivesen elneme neha nejjan the
gedne, de allandian amyi a dolge, hogy
nithan mardulhat el; Emil meg mindig
nagyra eleven minden elmentelt. O maga
nem szeret harudni tanarai is így azt kívánja,
hogy Elne is allandian az egyházi falusi életet
élje; nem tudja megérteni, hogy neha nejjan
egy his monachus is jól esik, pedig mondhatom,
hogy Elne igazán olyan sokat dolgozik, fiatal, így ezt
valóban megérdemelne. Tancárban el kellett mennie
Budapestre Bélicékhez, a fiatal asszony beteg volt, így
ő gondozta a betegét is a kicsi gyermeket is, de att
terménetesen allandian otthon volt, ez nem volt
monachus. Lehet, hogy jóvá ehen, ha elengednek már
otthon len, mégis csak elengedi őket Emil ide vagy
oda. Mikor tavaly őstkar nálunk volt, szinte megijedtem, olyan
nasa szinben érte meg. Elengedtem is lestrajálna volt,
a nyári hónapokban mindig kegyetlen dolga van, otthon ari-
teik piheunie mellett is néhaileg ásmesselt magát. Így hit
mindig van min aggódni. Bélicin sok orvostudományt
nagy sikerrel, most már igazán a Hülfslehre is nagyra
terjedt. Amel Pannóniaiban volt Kariton is meg Bukarestben
is 2 hangverseny adott, mindennél nagyobb ünnepeket,
de kíváncsi vagyok Bukarestben. Tancárban Prágában jártam is
elköt 2 napra kuraik is ellátogatott; rajnos, a Hkonicheu,
Panna igen nagyon érte magát! Elment minciusban meg Pa-
maha meg, hol szinte hangverseny adott. Balletjét meg már
több nemelapogi városban adott elő is fagyalt előadói, így
sintén a perjeit is. Nagyra érdekeltek mindenüket minden, amit
kedves családunknál írtál; igazán jól sikerült, jól nevelt,
akus gyermeked nagyon, mindkettőt is minden hajlami
vannak. Ellikem boldog a te család életed, jó fered a dalain
könyvekben élte át az előfoglaló hajlalat, melyektől nitha ember
mentes. Elhínt Pannóniaiban bizony elég hosszú ideig a Hülfslehre
életünk volt is van, hozzá meg tudtal kell elvinni a gyermekkedtől
Nagyra ünnepek, hogy Elne is volt, ő is sok szeretettel írt és be-
rült rálatok. Leveleimet már harmadnapra iram, nem futotta az i-
dőről. Sokra áldást és sok szeretettel is a régi barátokkal. Emil és Panna

őrnő. Bartórné (Béla anyja) levele

MAGYAR KIRÁLYI POSTA

ZÁRT-LEVELEZŐ-LAP

Exim

Önagysága
Baranyai Szilámi
ürnök

Atll. felsőb leányiskola Szeged

Kedves ellilim! Budapest, 1908 okt. 28
Három heti távollét után most érkeztim ha-
ra. Elrátölésietre írok most neked, mert Bé-
la már nemetne fiaddal találkozik, én meg
az idej cinnét nem tudom. Kérlek
tudósíts erről, hogy aentain én át értesít-
hessem, mikor találhatja Béla ott.
Vegyanellor Béla nevében kérsse is for-
dulok hozzá. Te vegyais annak idején
ben említettél, hogy Gyarmathy Ligane-
vel ismerős vagy; negyen kértehat teged
ha oly nives valual annak az irinóvett
nehány sorban Bélaot ajánlani; ille-
tüle Béla látogatását bejelenteni. Vegyais
Béla november 3. 4. v. 5. én lesz Bányfy-
Kunpadon és nemetne vele tárgyalni a kelo-
tanegi kérés, mikor nevében is megnerini
a győzteséjét. Lumbat este utarib Bé-
laín nárn meg át értesíteni és nehem
egy leuelerőlapon Gyarmathyné is fiad
cinnét megör. Negyen arulnéb, ha
Mozatollnál is értesítenél, hogy miint
vagyok. En leghörelebb leuelben adok
hört megmunknál. Most sok a dolgom,
mert annyj ideig kívül voltam.
Sokanál ülé, csókál Paule

Szilad, 1907 III. 21

Kedves Mili!

Vajjon mit gondoltál, hogy én
a kedves, szivélyes szavaidra mind-
eddig nem válaszoltam? Tűt bíro-
nyára nem, aramban, ha meghallod,
mi utcalányosán is irásban, rögg
menten megbeszélve látnálgyos me-
lasztásonkat.

Legelőször is fejeddel köszönetemet
hogy örömmelkben oly érdekes rént
venel; bizony a karácsonyi ünne-
pekhet éppen e miatt igen emelke-
dett hangulatban töltöttük, habár
csak egyedül voltunk; de mivel
a fény mellett ott van az árnyék is,

így a havartalan örömmel és mi-
harább sötét felhő borította. Ugyanis
amint tudod Elza ismét Pórnába
kérült és így én már január 5-én
ide utastam; január 16-án született
egy kis leánya nevénesen, 14 napig
egészen jól érezte magát, fel is kelt
a 14-ik napon és a 15-ik napon egy-
re de bajult és arca kezdődött a
nagy, nagy baj. Az orvos nérgy-
séget konstataált, de a többire nére
nem volt tintában; így négy Elza
hetekig nagy lázban feküdt, mind-
ket lába kezdett fájni, négre más
orvost hívtunk, ki a méhben esu-
datot konstataált, mely gyuladástól
eredt, de a bajt négy keletűnek
mondta, már a tavalyi születéstől
eredőnek, de most természetesen

rossabbadott; nettenetes napokat
éltem át; egészen hi voltam merül-
ve, mert nemcsak a betegápolással
voltam elfoglalva, hanem a 2 gyer-
metem meltről kellett gondoskodnom és
a nagy hártartásról; utóbbi igen ne-
hezségre esett, mert a csecsemő tudod,
nem értek hozzá, évekig nem tudtam
szemmel. Mikor már nem győztem
tovább, írtam Pannának, hogy jöjjön
el és ő is itt van febr. 12-e óta. Eb his
leányt perne nem szoptathatta ezért
Eber, hanem dajkát fogadtunk, de az
elsőnek oly keves teje volt, hogy a gyer-
mek korántis sokat sírt és egyre fogyni,
Ehért meltről most fogadtunk is most
egyre /: már 9 hetes / kisse jobban érzi
magát a kis leány, nem sír annyit
és gyarapodik is. Elképzelhető azonban

hogy minden mennyi hajjal jart,
mennyi rosszúsággal volt itt. Vegye
8 heti fekvés után felkelhetett Éber
és ma 1:9 hetet már képes egyedül me-
hany lépést tenni. Ugye most már
érted, miért nem írtam. Április 2-án
haza kell utaznom, mert már elö-
keintéket kell tenniük a hurokha-
dáshoz; megvan mégis elég Pé-
terospalotára megírni, hol Péter-
rel együtt fogunk lakni, ő nem
erref Budapestre beér, mert ak-
kor egyre hivjálk estélyekre és mi-
vel ő erref Komolyan dolgozik,
sajnálja ilyenekre az időt. Az öme-
kötetés igen kedves, lehet, hogy
meg fog felelni ott minden Péter
hivatalmainak.

Bizony nem állás van minden

Porsany, 1913 apr. 27

Bartók Béla anyjának
levelé

Kedves Mili!

Bocsáss meg, hogy olyan sokáig hall-
gattam, pedig mondhatom igen őszil-
tűnk Mimeritő levelednek, így elképzel-
tűnk mindent; nagyon jól esett, hogy
mindenről irtal. Nagy sajnáljuk mi is
hogy akkoriiban sokasem jöhettél Pestre,
most meg mi nem vagyunk ott.

Hosszú hallgatásomnak nagy oka van,
micsen kedvem a levelírásra, mert
felek, hogy lehangolt hangú levelem
mindenki előtt kellemetlen; de nekem
azt hiszed megfeleltek tűnk róla,
így félretek mindent is valószínű
most éppen kedvesebb Tuna egészégi
állapota, így hamarosan hozzá fogok
nem tudom, megírtuk-e, hogy tavaly
februárban Tuna súlyos influenz-

Porsany, 1913 apr. 27

Bartók Béla anyjának
levelé

Kedves Mili!

Bocsáss meg, hogy olyan sokáig hall-
gattam, pedig mondhatom igen öszil-
tünk Mimeritő levelednek, úgy elképél-
tünk mindent; nagyon jól esett, hogy
mindenről írtál. Nagy sajnáljuk mi is
hogy otthoniban sohasem jöhettél Pestre,
most meg mi nem vagyunk ott.

Hozni hallgatásomnak nagy oka van,
micsen kedvem a levelírásom, mert
felek, hogy lehangolt hangú levelem
mindenki előtt kellemetlen; de nekem
azt hiszed megfeleltekünk rólad,
így félretekünk mindent is valószínű
Most éppen kedvesebb Tuna egészségi
állapota, így hamarosan hozzáfogyok.
Nem tudom, megírtuk-e, hogy tavaly
februárban Tuna súlyos influenz-

van ment kerentül, arata gyomra
val mincsem neudben. etter veeg
10 kg - ot fugett es rassz minben
van. Taval nyaron Ebraicil igen
jol asnevedte magat, gyarapadott
is, mig egyner etheresi hiba folytan
ismet súlyos visszeresés törtent. Gen
ovatos most, de deciare annak, visna
visnatis a baj, most ismet neheiny
hetig igen rosszul érerte magat
már aron a pontan vattunk, hogy
Bicske menjünk egy tanárhoz.
to mi házi orvosunk aronban ne
gyen listatatt, hogy megjauul ismet
es hogy a baj jóindulatú, csak rossz
delmas és állandó, vagy ovatosság
működéses. De tudod, oly kinos az, ha
folytan annjora kell megjárnia,
es ha csak egy falattal többet esik,
mint a megvultt, nőtán fellij
a gyomorfájás is eszib kellemtlen

time
nehese
ar ö,
nem
meg
influe
sal es
durta
elképre
Inna
mert
vissre
tást
Inmeri
minde
a boltu
mehet
Ha is
jöttem
lábbado
hajreit
eserher
jeseu

vann
vegy
nem
igen
adott
olyan
t. Gen
vissza
hegy
egát
h, hogy
ur.
ne
ismét
hossz
ang
ha
ia,
itt
lly
tlen

tinnetek. strankivül lába is rossz,
nehézem jár, így terminetes, hogy sem
an ő, sem an én kedélyhangulatam
nem lehet brilláns. Kismit elött
meg én is fekvő beteg lettem.
influenzám volt lárral, nydabogás-
sal és emekth. tünetekkel is. A
durta is. Eselidintk. nincs, így
elképrelheted, mennyit kínlódtam
Tunna, ki 3 éjjelen át alig aludt,
mert folytam engem kellett ecetes
vírral mosni, hideg komoza-
tást szenvedne tenni stb. stb.
Tunna, ki 3 éjjelen át alig aludt,
mert folytam engem kellett ecetes
vírral mosni, hideg komoza-
tást szenvedne tenni stb. stb.
Tunna, ki 3 éjjelen át alig aludt,
mert folytam engem kellett ecetes
vírral mosni, hideg komoza-
tást szenvedne tenni stb. stb.
Tunna, ki 3 éjjelen át alig aludt,
mert folytam engem kellett ecetes
vírral mosni, hideg komoza-
tást szenvedne tenni stb. stb.
Tunna, ki 3 éjjelen át alig aludt,
mert folytam engem kellett ecetes
vírral mosni, hideg komoza-
tást szenvedne tenni stb. stb.

hogy ilyen körülmények között
elmondják a kedv a levélírástól.

Nagyon el tudtuk képzelni kellemet-
len helyzetet az utolsó vizsgáid
előtt, na igazán normális időben
nem is jöhettek volna az a baj; a
hitelesség ugyan mindig igen. igen
kellemetlen, de olyankor, mint ná-
lad is, ez már a netánál is hamarabb
vált.

Képelem, hogy jól értesed magadat
szűlősim; de Paulát nem említet,
az talán nyaralni volt. Nos Gó-
lanitsmeinek, amint hallom, kitűnő
dolga van; a sass nem egyedül
öntje a nevelést; egyikkelnek nevelés
sokat, másikkal meg legföljebb
módszert juttat. Leánya, így tudom
igen fiatal meg; Istennel, mennyire
miregetik a fiatalok nevelésén az es-
küvőt, ők persze nem tudják, hogy
akkor már nem lehetnek oly

hogy ilyen körülmények között
elcsúszott a kedv a levelezéstől.

Nagyon el tudtuk képzelni kellemet-
len helyzetet az utolsó vizsgáid
előtt, na igazán noszmalb időben
nem is jöhett volna az a baj; a
hiteleség ugyan mindig igen. igen
kellemetlen, de olyankor, mint ná-
lad is, ez már a netánálbbig hasonlít
vált.

Képelem, hogy jól értesed magadat
Szűllösön; de Paulát nem említet,
az talán nyaralni volt. Nosz Szó-
lanitsmeinek, amint hallom, kitűnő
dolga van; a sass nem egyedül
öntje a névcsét, egyikkelnek neppes
sokát, másikkal meg legföljebb
morszákat juttat. Leánya, így tudom
igen fiatal meg; Istennem, mennyire
miregetik a fiatalok nevelésen az es-
küvöt, ők gerne nem tudják, hogy
akkor már nem élhetnek oly

nyugodtan, gond nélkül, mint
otthon. Et legboldogabb hársélet-
ben is léteznék gondok; a hárs-
tás, apró gyermekek; ennek követ-
keztében betegség, námszél stb.

Marta Bélával igen boldog és meg-
be eligendolom, mennyire szeret
már keresztül, mióta asszony, is meny-
nyi borsosága volt már a család-
kál; xereuse, hogy egy egészre csak
az az egy gyermekük van, mert
Marta igen nérmegény és azt neki a
keves alvás, pedig apró gyermekek-
nél nincs nyugodt alvás.

Et elment nyáron 8 hétre elutaztak
és voltak Németországban, Dánia-
országban és Norvégia-
országban; néki
kimentek keresztúnyaralóra, ahol
Bélával labrak és vigyáztak a kicsi
Bélára, ki nappent helyes gyermek,
et idein Béla egyedül utazik, mert
gyűrtéri akar népdalokat; elment
Algírba, arutian míg nem tudom
hová; az időjárástól függ. Marta egy

ideig művelvel les, arctian a gyermek - ma
kel Bráhus jön, hová mi is me - hitin
gyintk augusztusban. Julius hány taru
ben el akarunk menni valamin - tetbe
nyaraló helyre, de az orvos tanácsa - Else
től függ, hogy hová. Kettő
Béla az ideis nem adott hangverse - min
nyeket, így Lejedre nem jött; nam nyugd
saison is volt az elment telen; Béla
az itteni hangversenye is nagy - kint
nemt ivések voltak. Kettő
stmit gyermekeidről írtal, nagyon - etti
irdekelt; hiszen 4 gyermekről gon - vető
daskodni, nem coctélség; azt elhi - Hed
nem, hogy iskola nélkül sem u - még ig
nod magat is hi nem fegyra - levele
munkáit. Itz igazán nif, hogy lea - Loten
nyud olyan tehetséges a rajzra, mert csaleid
csaleis olyanokat veaneh áru fel - volt ö
és az még nagyon dícséretes, hogy becillet
olyan ambiciósus is még est a netedet
4 ívet is el akarja végezni, és est uezan,
nagyon helyeslen. Na, de hogy Koltai edes ar
a túriéneket ment, hiszen az nehe - meg
egy ne

gyermek - magától. és nemese, hogy olyan
me - kitűnő gyermekeid vannak, jól
hány - tanulnak és jól. Ebben a tekintetben
nem - tetten is sem javíthatatlan,
szülei - Éles olyan áldott jó gyermek, mind
szülei - kettőnkét így nevet, hártartásból
nemese - mindenképp ellát /hirany az is his
nemese - nyugdíjamból nyugdíjamból)
nemese - Béla meg jóvedelméből juttat ne-
nemese - künk, hogy gond nélkül elhesse
nemese - szi nem fejedelmek hiába vetik,
nemese - vezető is hála gyermeknek.

Ledves anyád magas kora dacára
még igen jól bírja magát, azzint
leveleiből látom; tartse meg át az
isten még soká egészében az egész
család örömeire; olyan jó asany
vált ő mindig.

becillel sokszor találkoztam, jure
neteddel átadtuk:) ő most nyugdíjban
nyugvan, de azért éppen így gyánolja
édes anyját, mint eleinte. Nem
megy soha a hegyekbe, ha van a Kéni
úgy nevetett menni; nem talál

semmiiben sem önönöt. Nem
tudja magát elhatározni, megje,
nyugdíjha vagy sem; ha nyugdíjha
meg, így mi elmentjük őt, mert
akkor Pestre költözünk; vagy
fogjuk sejnálni.

Vagyis te tényleg nyugdíjartétel
maga? Itt új nyugdíjörvény nem
váltotta meg révidéket. Stenber
jól tud, ha már nem hivatalos az
iskolával is teljes családunk
élhet.

Kérlek, írd meg egyszer címedet. Én
mostanáig sem tudom, hol lakunk
és így mindig az iskolába kell címet
nem a levelet. Keretnek én is
hosszúkat jönni, de sejtés, nincs
arra kilátásunk, egyre hiányzik
valamint, hogy eljussunk egymáshoz
vegye?

Éves gyermekei már negyvesek, jövő
években nevelőnőket fogadunk hosszúkat.
Béla a II. évi fogó mellett, Margit
az I. be; így halad az idő. Itt ideig
ben 25 év hogy árnyék vagyunk is János
val együtt férfi segítség nélkül itthon
létünk az életet. Csak tudja, mi az
ki hasznos helyre van. Nem is jó a
viszonyok. Telen neked is a Milán
szakszóló csöket Paula is János.

Feladó neve és lakása: _____

LEVELEZŐ-LAP

Nypp.

Baranyai Gyula tanár úrnak

Szombathely

Erzsébet Rné ut., 5.

Ára 1 fillér.

Használható helyi, vidéki és külföldi levelezésre a megfelelő postabélyeg felragasztása mellett.

Budapest, 1934. márc. 12.

Igen tisztelt Baranyai Úr!

Bizony arra a lemezes előadásra nem vállalkozhatom, már csak azért sem, mert — nincs leírás magyar lemezes! (fon. hangterv a célra nem használható); de meg tudom írni is volna egy a műtör. — Felcségen rajos bejeg és ezért nem jöhet le. Így tehát egyből érkezem pénteken 18 24 - kor.

Szonor údvölgli Baranyai

LEVELEZŐLAP

Kyr.

Baranyai Gyula tanár urnak

Sopron

Feladó:

Jókai u. 24.

GMB - Central* Kiadás - Ára 1 III

Budapest, 1934. dec. 16.

Kezeltelt Baranyai Ur!

Kezeltelt Baranyai Ur! A leveleiben említett
dolgozat. A jelzett telefonfelhívást várom; legal-
későbbi idő általában véve 1/21 vagy este 1/29.
Szerencsés üdvözléssel.

Bartók

BARTÓK BÉLA

ÉS ANYJA

LEVELEZÉSE

A BARANYAI-

CSALÁDDAL

Lh.: MAGÁNTULAJDON

VITGE

FINIS